

Százezer látogató a Baradlában

A Balaton után a legnagyobb idegenforgalmi központunk lett az aggtelek-jósvafői barlangvidék

A pasztellzöld tó gyengédén redőzött tükrén hervadó szeptemberi fenyők, a kicsiny »tengerszem«-ből zuhatagosan kiszakadó hegyipataokban vörössel pettyezett ezüstös pisztrángok játszanak. A sötét barlangüregből előbuggyanó Jós-va-forrás gyors vize mély völgy alján fut végig, s a tömött lombdőlvel fedett völgyfőben szinte alpesi turistaház-ként helyezkedik el háromszög alakú, faberakásos homlokzatával a Tengerszem Szálló. Előterében tarka sátorváros, rózsaszín, zöld, meg kék sátorházakkal; főtácaján ágy-neműtárolt szobalányok sürgőnek-forognak, a lakók valahol a cseppkőbarlangok labirintusaiban csodálják a föld alatti világ szépségeit.

A szálló előtt, a hegyoldal-
ba vágott szerpentinúton autóbussok hosszú sora táborozik. A menetrendszerű járatok kocsjai mellett külön-
bussok Budapestről, Ózdról, Miskolcra, Debrecenből; az egyik Ikarus szovjet csoportot hozott, a másik lengyel turistákat, saját teherautóikon szövetkezeti parasztok érkeztek.

A barlangbejárat előtt parkoló magánautók között itt is, ott is külföldi rendszámú kocsik szoronganak. Utasai a magyar Hádész óriási csarnokaiban, titokzatos folyosóin követik a túravezetőt, mérhetetlen sziklaboltozatok alatt, hol lépten-nyomon színpompás cseppkőalakzatok, szivárványos csillogású, hófehér, sárgás, meg narancsvörös kőcsapok, függönyök, oszlopok, kővédermedt zuhatagok, meszeszerű cseppkőfantomok nyugózik le az alvilágjárót. Az öreg Baradla a látogatók szá-
zait fogadja naponta.

Micsoda fejlődés, micsoda nagyszerű előrelendülés tanúja az ember Aggtelek-Jósvafőn! Az utóbbi években sikerült végre kiemelni évszázados elhanyagoltságából a világot egyik legszebb és legértékesebb természetvédelmi területét, Európa legnagyobb cseppkőbarlang-rendszert.

Hosszú ideig szinte megköze-
lített is alig lehetett. A hozzá-
vezető hepehupás, gídrés-
gödörös országutak tönkretet-
tek autót, autóbust; aki fél-
tette kocsiját, feledtről visz-
safordult. Toldozták-foldoz-
ták a harmad-negyedrangú utakat, hosszabb-rövidebb idő-
re járhatóvá tették, de mégis
merész kaland volt egy aggte-
lek-úti utazás. Az idén az-
tán elkészült a Miskolc-Ede-
lény-Jósvafő közti pormen-
tes aszfaltút, s ezzel elhárult a
a legfőbb akadály az autós
idegenforgalom elől. Jósvafő
és Aggtelek között pedig épp
most épül 70 millió forintos
költséggel a modern, új or-
szágút. Egész hegyoldalak
nyesnek le, hogy helyet csi-
náljanak a széles, korszerű
autóútnak, amely nagy ívű
szerpentinekkel kanyarog át
a karsztvidéken.

Az új utak épp a legjobb
időben készültek el, közben
ugyanis hatalmas mértékben
felszókott a barlangvidék ide-
genforgalma. A felszabadu-
lás előtt évente 5000-6000 lá-
togatója volt Aggteleknek, az
elmúlt esztendőben viszont
a barlanglátogatók száma
meghaladta a százezeret, s kö-
zülük tizenöt ezer külföldi
volt. Ezzel a Balaton után a
legnagyobb idegenforgalmi
központunk lett Aggtelek-Jós-
vafő. Az Ibusz 56 menetjegy-
irodája ontja a látogatókat,
hetenként 15-20 autóbuss-kül-
önjárót küldenek, s van
olyan vasárnap, hogy 40 Ika-
rus táborozik a barlangbejárá-

toknál. Az egyre növekvő
számú iskoláscsoportok mel-
lett nagymértékben megsza-
porodtak a munkás- és a pa-
rasztlátogatók. Az idén már a
barlangjárók mintegy 20 szá-
zaléka szövetkezeti parasztok
és állami gazdasági dolgozók
közül került ki, s ők adják a
leghálásabb közönséget, ők
érdeklődnek a legélénkebben
és legteljesebben a cseppkővil-
ág kialakulásának titkai fel-
lól.

Az idegenforgalmi létesít-
mények igyekeznek lépést
tartani az egyre növekvő lá-
togatottsággal. A Tengerszem
szállót ötmillió forintos költsé-
séggel teljesen korszerűsítet-
ték: központi fűtés, hideg-
melegvízes, modernül beren-
dezett szobáival vetekszik a
legjobb külföldi luxushotelek-
kel. A jósvafői Tengerszem és
az aggteleki Barlang szálló,
két sátortáborával együtt, több
mint 400 vendég elhelyezését
tudja biztosítani, de ma már
ez is kevés. Ezért indultak
meg Aggteleken egy 300 sze-
mélyes új nagyszálló létesíté-
sének előmunkálatai. Már épül
hozzá a vízvezeték: öt kilomé-
terről nyomják fel Aggtelek-
re egy bő karsztforrás vizét,
amely az új szállón kívül a
község ellátását is biztosítani
fogja.

A nagy arányokban megin-
dult fejlesztés annál indokol-
tabb, mert az utóbbi évtized-
ben az Aggtelek-hegység a
Föld egyik legnagyobb bar-
lang-centrumává nőtt. 1952
óta a fáradhatatlan Jakucs
László és lelkes kutatótársai
öt újabb óriás-barlangrend-
szert tártak fel, úgyhogy ma
már 40 kilométer hosszúság-
ban követik egymást a csepp-
kővilág föld alatti járatai. S a
kutatások megállás nélkül
folynak tovább. Jakucs most
halad egyre beljebb a Barad-
la alatt 40 méterrel mélyeb-
ben húzódó úgynevezett Alsó-
barlang sziklafolyosójában, s
remény van rá, hogy a közel-
jövőben egy még ismeretlen
cseppkőország tárja ki kapuit
a merészen behatoló ember
előtt.

A vén Baradla is újjászüle-
tik közben. A jósvafői ág ezen
a télen negyvmillió forint költsé-
séggel teljesen korszerű vilá-
gítást kap. A már elavult refle-
ktorok helyett, rejtett fényfor-
rásokkal, higanyglóbulák-
pakkal és fénycsőekkel
árasztanak káprázatos fényt
a roppant méretű sziklaku-
polák alatt sorakozó kőcsö-
dákra, s a legmegragadóbb
cseppkőalakzatokat fényor-
gona borítja be folyton válto-
zó színhatásaival. Így bonta-
kozik majd ki teljes pompájá-
ban a tündéri mesevilág.

A barlangvasút terve is
elkészült már, s a folyamatban
levő nagyobb beruházások
végrehajtása után sor kerül
gyors megépítésére. A hét-
kilométer hosszú baradlai fő-
ágon gyalog igen fáradsós vé-
gigvándorolni, ezért külön-
sen az iskoláscsoportok nem is
vállalkoznak rá. A barlang-
vasút 70 perc alatt viszi majd
végig utasait aggteleki végál-
omásától Jósvafőig a Baradla
villanyfényben úszó folyosóin
és terméin. Ákkumulátoros
bányamozdony vontat majd
egy nyitott kocskiből álló
szerelvényt, amelyen 100-200
látogató foglalhat helyet. Az
első kocsiiban ülő idegenven-
ző hangszórón ismerteti a las-
san elvonuló cseppkőalakza-
tokat, s az utasok teljes kénye-
lemben csodálhatják végig
a barlangi főág ezer színű és
formájú nevezetességeit. Ha
ez a föld alatti mesevonal
megépül, újabb tíz- és tízezer
előtt tárulhatnak fel a
Baradla felbecsülhetetlen ér-
tékű természeti kincsei.

Az 1952-ben felfedezett Bék-
ke-barlang valószínűleg kü-
lönleges gyógyító hatása miatt
lesz rövidesen nagyhírű. Rend-
kívül páras, teljesen pormen-
tes és gazdag mézszó-tartal-
mú levegője jelentős mérték-
ben elősegíti a légutak huru-
tus betegségeinek, különösen
a tüdőasztmának a gyógyulá-
sát. Két év óta működik a
barlang mellett a bányász- és
kohászszakszervezet 12 ágyas
kísérleti gyógyüdülője, amely
máris igen figyelemreméltó
eredményeket ért el. A há-

romhetes kúrára beutalt bete-
gek naponta 4-5 órát tölte-
nek nyugágyakon a barlang
egyik cseppkődíszes termében,
kristálytiszt, föld alatti pa-
tak partján, s 70-75 százalé-
kuk gyógyultan távozik Jós-
vafőről. Operaénekesek ke-
zelték ki a barlangban né-
hány nap alatt makacs hang-
szalaggyulladásukat, s olyan
betegek, akik évek óta kar-
székben éjszákáztak, mert
fekve csillapíthatatlan ful-
ladási rohamok kínozták őket,
újra munkabírókká váltak s
ma akár hegyet is másznak.
A kis gyógyüdülőbe az ózdi
kórház belgyógyászati osztálya
ad beutalást, egyelőre ugyan-
csak igen korlátozott számban,
de a kísérletek befejezése
után egy nagy befogadóképe-
ségű klímaszanatórium meg-
építését tervezik. Ennek per-
sze előfeltétele a Béke-bar-
langhoz vezető másfél kilomé-
teres földút kiépítése; ha ez
megtörténik, az idegenforga-
lomba is mindjárt be lehet
kapcsolni a gyémántos csillo-
gású, csipkefinomságú csepp-
kőekkel ékes, föld alatti ví-
zesékek csobogásától hangos,
tízkilométer hosszú, új bar-
langot.

A sok-sok évtizedes mozdu-
latlan pangás után az aggte-
lek-jósvafői barlangvilág a
fejlődés jelentős szakaszába
jutott. A megkezdett és terv-
be vett beruházások végrehaj-
tása során olyan kulturált ide-
genforgalmi központ alakul
ki a magyar karsztvidéken,
aminek nemigen lesz párja
Európában.

Antalfy Gyula

A REPÜLŐ HÁZ ÉS A 40 000 LEI

Egész nap a várost jár-
tam. Meglátogattam a Tavasz-
i Körzetet is, ahol Orasul Sta-
lin, a romániai Sztálinváros
egyik új lakónegyede épül.
Tavasz Körzet. Mennyire il-
lik hozzá a név. Friss, tavaszi
színekbe öltözött háztömbök,
ahogyan itt mondják, blokkok
követik egymást festői és még-
is praktikus elrendezésben. És
mennyire öltet. Az egyik ház
trapezoid formájú erkélyek, a
másik ház sorvonata enyhén
homorú ívben hajlik. Nem va-
lami öncélú formakeresés ez.
Kimutatták, hogy az erkélyek,
a lakások így kapják a legtöbb
napfényt, gondos szám